

bløve sonderlemmede eller omdannede, men bevarede i deres Heelhed. Jeg troer, at derfra maa et hvilket som helst Forslag i den paagjældende Retning gaae ud. Imidlertid kan jeg dog ikke andet end beklage, at denne Anskuelse ikke er gjennemført med Hensyn til Kjøbenhavn. Kjøbenhavn er fra en tidligere Adspjittelse igennem en lang Udvikling sammenvoren til een Commune. Kjøbenhavns Commune har, paa meget faa Undtagelser nær, Alt tilfælleds, har Skolevæsen, Fattigvæsen, Brolægningvæsen, Vandvæsen o. s. v. tilfælleds; der er kun ganske enkelte Undtagelser, saaledes som f. Ex. Vesterbro, der har sit eget Vandvæsen. Kjøbenhavn har levet sig saaledes sammen ikke paa eengang men efterhaanden, det har igennem en Række af Aar udviklet sig fra mindre Afdelinger til en større Heelhed, saaledes navnlig med Hensyn til Fattigvæsenet; men nu at gribe ind i Forhold, der paa en saadan Maade have udviklet sig, og splitte det ad, der saaledes har levet sig sammen, troer jeg, vil være forbundet med store og uovervindelige Vanskeligheder. Stiftelser og deslige Indretninger ere fælles; de offentlige Bygninger, som Communen eier, ere fælles, de anvendte Beføstninger ere fælles, Gjælden er fælles o. s. v., og nu at bringe alt dette til Skifte og opgjøre et saa stort Bo, det troer jeg vilde være Noget, der ligesaa lidt er ønskeligt som hensigtsmæssigt. Man savner en Antydning af, hvad der af hine fælles Gjenstande skal henhøre til de foreslaede mindre Afdelinger (Hør!) og hvad der skal henhøre til de større (Hør!). Dersom disse skulde have alt Hiint tilfælles, hvad bliver der da tilbage for de mindre Underafdelinger, det maatte jo dog med Bestemthed være paapeget, hvad man ønskede henlagt til de mindre Underafdelinger.

Med Hensyn til det høiere Stadium af Communaludviklingen, da er der, hvad angaaer Omfanget af Territoriet, gjort store og indgribende Forandringer. De nuværende Amtsinddelinger ere ophævede og i disses Sted har man foreslaaet, at der skal træde sex Landkredse med sex Landshøvdinge og sex Landdage. Dette troer jeg falder sammen med, hvad der efter mange Medlemmers Anskuelse er rigtigt; thi store Kredse troer jeg man anseer for ønskelige. Jeg maa imidlertid tilstaae, at dette

aldeles ikke stemmer med min Anskuelse om, hvad der er det rigtige. Lader os betragte, hvad Overvrighederne — jeg undtager fra dette Begreb Overvrighederne ved Siden af den Amtet repræsenterende Forsamling — have at gjøre, og om der er noget Særegent, som kan siges at ligge til Grund for Amtsinddelingen. Jeg troer, at der er noget Saadant; jeg troer, at Forholdet i Amtene i det Hele taget er af den Bessaffenhed, at de, som have med Amtets Anliggender at gjøre, kunne ved Diesyn gjøre sig bekendte med alle Amtets Forhold, kunne gjøre sig nøie bekendte med alle de Personer, som det kan være dem af Bigtighed at gjøre Bekendtskab med. Denne personlige umiddelbare Anskuelse, som de, der have med Amtets Anliggender at gjøre, saaledes kunne faae, er det, som er Fortrinnet ved den nærværende Inddeling. De, som have havt med saadanne Amtsanliggender at gjøre, de staaer ikke som de locale Bestyrelser, nedfunkne i de Forhold, hvoraf de ere omgivne, betagne af det, der bevæger sig i de mindre Kredse; de staae saa høit, at de ere haveede over alle disse mindre Hensyn, hvoraf let de locale Bestyrelser kunde paavirkes, men de staae paa den anden Side dog ikke saa høit, at de kunne skaffe sig et paalideligt Kjendtskab til alle Forhold. Det forekommer mig, at det er derfra man skulde gaae ud, det er det, man skal søge at bevare og at opnaae, forsaavidt det endnu med mindre Forandringer maatte være nødvendigt; og at dette paa mange Steder virkelig kan være nødvendigt, det vil jeg ingenlunde bestride.

Jeg kommer dernæst til en almindelig Indvending med Hensyn til den stete Inddeling i Kredse i Modsetning til den tidligere bestaaende administrative Inddeling. Det er altid forbundet med de allerstørste Vanskeligheder at foretage en saadan pludselig Forandring, navnlig naar, som her er Tilfældet, Amtene ere udviklede, saa at sige som en selvstændig Huusholdning og have faaet en særegen historisk Udvikling. Et Amt har saaledes f. Ex. anvendt Meget paa sine Bøer, et andet Lidet, eet Amt er bebyrdet med Gjæld, et andet har Formue og saa fremdeles. Ved pludselig at gjøre gennemgribende Forandring i hvad der saaledes ad den